

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2022. február 21.

Az egységes uniós piac még nem biztosít számottevő előnyöket a befektetői alapok számára

Az Unió rendelkezik a befektetési alapok uniós határokon átnyúló egységes piacának létrehozásához és az uniós polgárok befektetéseinek védelméhez szükséges kerettel. Az Európai Számvevőszék ma közzétett különjelentése szerint azonban nem minden ambiciózus célt sikerült elérni, és a befektetőket érintő számos potenciális előny továbbra sem valósult meg. Nem teljesült az a célkitűzés, hogy létrejöjjön a befektetési alapok valódi egységes piaca, és a határokon átnyúló tevékenységek továbbra is ritkák. Az alapok felügyelete még mindig nem egységes valamennyi tagállamban, a befektetővédelem továbbra is gyenge, és a rendszerkockázatokat nem kísérik megfelelően figyelemmel.

A befektetési alapok kulcsszerepet játszanak az európai tőkepiaci unióban, mivel segítik a befektetőket tőkéjük hatékony elosztásában. 2020-ban a befektetési alapok Unió-szerte csaknem 19 billió euró értékű vagyonnal rendelkeztek. Az uniós alapok piacának közel 70%-a még mindig csupán négy tagállamra (Luxemburg, Írország, Németország és Franciaország) koncentrálódik. Az Unió lépéseket tett a befektetésialap-ágazat kiegyensúlyozottságát és termelékenységét előmozdítandó, illetve a befektetők védelmére: szabályozási keretet hozott létre a befektetési alapok számára, hogy az egységes piac egészében hasonló szabályok legyenek érvényben.

„Azt reméltük, hogy egy integráltabb befektetésialap-piacon az uniós vállalkozások változatosabb finanszírozási forrásokra, a befektetők pedig jobb védelemre és szélesebb választékra lelhetnek – jelentette ki Rimantas Šadžius, az ellenőrzést vezető számvevőszéki tag. – A határokon átnyúló tevékenységek előtt azonban továbbra is akadályok állnak, a felügyeleti normák Unió-szerte nem egységesek, és nem minden lehetséges előny valósult meg.”

A számvevők megállapítása szerint több régóta fennálló hiányosság korlátozza az uniós befektetési környezet előnyeit. A „valódi” határokon átnyúló befektetési tevékenységek továbbra is ritkák: a legtöbb uniós országban a befektetési alapokat többnyire a belföldi piacon forgalmazzák. Megállapították a számvevők azt is, hogy a befektetők részére várt számos előny – például az alacsonyabb díjak és a nagyobb befektetési választék – még nem valósult meg: a költségek továbbra is magasak és tagállamonként jelentősen eltérnek egymástól. Továbbra is fennállnak a piacra lépés akadályai, más szóval a versenyfeltételek mindmáig nem egyenlők. A számvevők megjegyzik azt is, hogy a piacot érintő bizonyos kérdéseket, például az adózást, a

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

helyi keresletet és azt, hogy az eszközközkezelők hogyan osztják el a befektetési alapok eszközeit, az uniós jog nem tudja kezelni.

A számvevők szerint az uniós intézkedések hozzájárultak a befektetési alapok átláthatóságának növeléséhez. A befektetők a korábbiaknál jobban tájékozottak a befektetések kockázatairól, teljesítményéről és költségeiről. A befektetők számára még mindig nehézséget jelent az alapok uniós szintű összehasonlítása, és továbbra sem részesülnek megfelelő védelemben olyan különböző tényezőkkel szemben, mint az átláthatatlan értékesítési gyakorlatokból eredő indokolatlan költségek, vagy a pénzügyi közvetítőktől kapott elfogult tanácsadás, amely miatt esetleg az igényeiknek nem eléggé megfelelő termékeket választanak. Ebből a szempontból problémás a „zöldrefestés” gyakorlata is. A számvevők megjegyzik, hogy jelenleg szabályozatlan az „ESG” címke odaítélése a környezeti és társadalmi szempontból fenntartható alapok esetében: ezzel visszaélve olyan termékeket is lehet értékesíteni, amelyek nem felelnek meg a magas szintű etikai normáknak.

A számvevők az alapok felügyeletének egységességével és eredményességével kapcsolatos problémákat is feltártak. Az illetékes uniós ügynökség (ESMA) igyekezett előmozdítani a felügyeleti konvergenciát, és ennek eredményeképp némileg javult a felügyelet és csökkentek az eltérések. Mivel azonban az ESMA tájékozottsága az egyes nemzeti felügyeleti jóindulatától és saját felügyeleti tanácsának hajlandóságától függ, ezért nincsenek kellő ismeretei arról, hogy a tagállamokban gyakorolt felügyelet azonos szintű-e, és nem tudja mérni, hogy történt-e előrelépés a felügyeleti konvergencia felé.

Az ellenőrzés kérdéseket vet fel azzal kapcsolatban is, hogy a Bizottság jogalkotási megközelítése megfelel-e a célnak: a befektetési alapok határokon átnyúló tevékenységét főként irányelvek szabályozzák, amelyek azt írják elő a tagállamoknak, hogy a szabályokat saját értelmezésük szerint és saját körülményeiknek megfelelően hajtsák végre. Ebből a gyakorlatból adódik, hogy a tagállamok között jelentős szabályozási különbségek állnak fenn.

A számvevők több ajánlást tesznek a helyzet javítására, de figyelmeztetnek arra is, hogy a jogi keret kisebb felülvizsgálata önmagában nem lesz elegendő a valódi egységes piac megvalósításához.

Háttér-információk

1985-ben az Unió intézkedéseket vezetett be a befektetési alapok uniós belső határokon átnyúló működését gátló akadályok felszámolására. Azóta a valamely uniós országban székhellyel rendelkező alapok és alapkezelők az egész Unióban forgalmazhatják eszközeiket lakossági befektetők részére, és ezt kizárólag a székhelyük szerinti ország hatóságai felügyelik. 2011-ben az alternatív befektetési alapokról szóló irányelv azt is lehetővé tette, hogy szakmai befektetők számára különleges alapokat forgalmazzanak Unió-szerte. Ugyanebben az évben az Európai Unió létrehozott egy ügynökséget, az Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóságot, amelynek feladata a befektetővédelem javítása és a pénzügyi piacok zökkenőmentes működésének elősegítése.

A 04/2022. sz., „Befektetési alapok: Az uniós intézkedések nyomán még nem jött létre a befektetők javát szolgáló valódi egységes piac” című különjelentés elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu). Az ellenőrzés célja, hogy elősegítse a pénzügyi felügyelet és a befektetővédelem eredményességének és hatékonyságának növelését az Unión belül.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek között a nemzeti parlamenteknek, az

ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseiben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül.

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - M: (+ 352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547